

REPUBLIKA
SLOVENIJA
UPRAVNO
SODIŠČE

UPRS Sodba IU 915/2021-24

Sodišče: Upravno sodišče

Oddelek: Upravni oddelek

ECLI: ECLI:SI:UPRS:2021:IU.915.2021.24

Evidenčna številka: UP00053679

Datum odločbe: 20.09.2021

Senat, sodnik posameznik: mag. Barbara Fajdiga Jadek

Področje: PRAVO VIZUMOV, AZILA IN PRISELJEVANJA

Institut: mednarodna zaščita - status begunca - subsidiarna zaščita - preganjanje - utemeljen strah - resna škoda

Zveza: ZMZ-1 člen 20, 20/2, 23, 26, 28

Jedro

Razloge preganjanja določa ZMZ-1 v 27. členu, in sicer: pripadnost določeni rasi ali etnični skupini; pripadnost določeni veroizpovedi; narodna pripadnost, pripadnost posebni družbeni skupini in politično prepričanje. Tožnik razloga preganjanja, ki bi ga ZMZ-1 določal kot razlog za preganjanje, ki utemeljuje dodelitev statusa begunca, niti ni zatrjeval.

Tožnik, kljub temu, da sta okvir in vsebina upoštevanih okoliščin, ki jih ugotavlja upravni organ v postopku presoje prošnje za mednarodno zaščito, definirani z njegovimi navedbami, ni navedel pravno pomembnih dejstev in okoliščin v zvezi z obstojem utemeljenega strahu pred resno škodo.

Izrek

I. Tožba se zavrne.

II. Vsaka stranka trpi svoje stroške tega postopka.

Obrazložitev

Povzetek izpodbijane odločbe

1. Toženka je z izpodbijano odločbo na podlagi tretje alineje prvega odstavka 49. člena Zakona o mednarodni

zaščiti (v nadaljevanju ZMZ-1) zavrnila tožnikovo prošnjo za priznanje mednarodne zaščite, vloženo 4. 2. 2021 (v nadaljevanju prošnja).

2. Iz obrazložitve izpodbijane odločbe izhaja, da je tožnik v prošnji navedel, da je po narodnosti Srb, po veroizpovedi pravoslavac, materni jezik srbski, malo razume tudi slovensko. Ni poročen, v Srbiji ima očeta, dva brata in sestro, mati pa živi na Slovaškem. Zaključil je osnovno šolo, med leti 2010 in 2012 je delal v kraju ..., preostali čas je delal na črno, nekaj časa tudi v Beogradu. Vojaškega roka nikoli ni služil. Leta 2016 je prišlo do policijske zasede, prijatelj, ki je vozil avtomobil, ni želel ustaviti, zato so policisti streljali na njiju. S prijateljem sta uspela pobegniti in se dva dni kasneje ob spremstvu odvetnika sama predala policiji. Povedal je, da je bil v Srbiji obsojen zaradi prodaje drog, napada na uradno osebo ter povzročitve hudih telesnih poškodb na dve leti zapor. V priporu je preživel 11 mesecev in ko je bil izpuščen, ga je v enem izmed nočnih klubov napadel kriminalist in mu dejal, da se vsa zadeva še ni zaključila in da bo sledilo še kaj več. Dotični policist naj bi bil do tožnika nasilen že ob prvem srečanju leta 2010, ko naj bi ga med zaslišanjem pretepel. Potem je odšel v Beograd in se v domače mesto ni več vrnil. V Beogradu je ostal približno dve leti in vmes delal na črno, nato pa se je odločil, da zapusti Srbijo. Tožnik je povedal, da ni vedel, kdaj bi se moral v zapor vrniti, da je za višino dosojene kazni izvedel na sojenju, kjer je bil prisoten in čeprav so mu povedali, da bo naknadno obveščen o tem, kdaj mora v zapor, papirjev o tem ni prejel. Pri sodišču pa o tem ni poizvedoval. Srbijo je zapustil legalno s potnim listom 4. 9. 2019 ter na svoji poti najprej prečkal Madžarsko in odšel na Slovaško, kjer je njegova mati. Tam je ostal dva dni, nato pa ga je mama preko Avstrije odpeljala v Slovenijo. Mesec in pol je živel na privatnem naslovu v Portorožu, kjer je slovenska policija izvedla hišno preiskavo in ga pridržala. V Sloveniji je v postopku ekstradicije. Kot ciljno državo je tožnik navedel Slovenijo, saj ima tu veliko prijateljev. V Sloveniji bo počakal do zaključka postopka. Pojasnil je tudi, da zoper njega zaradi prevoza migrantov teče postopek na slovenskem sodišču, pri njem pa so našli tudi orožje in dva grama kokaina.

3. Tožnik je v prošnji navedel, da je Srbijo zapustil zato, ker ima tam težave s policijo, da naj bi leta 2016 policisti streljali nanj, da ima težave še z nekaterimi kriminalci. Meni, da je bil po krivem obsojen in da so ga obsodili zgolj zato, ker je bil pred tem že enkrat obsojen (zaradi posedovanja marihuane med letoma 2013 in 2015 v zaporu za mladoletnike). Groženj s strani kriminalista v klubu ni prijavil, policistov zaradi streljanja ni tožil, ker gre po njegovem za »isto ustanovo« in bi zaradi morebitne prijave imel zgolj več težav. V primeru vrnitve v Srbijo bi imel probleme tudi z »nekimi kriminalci z ulice«, čigar imen ni želel povedati. Neimenovani kriminalci naj bi mu grozili, ko je bil v Beogradu, saj se je z njimi, kot trdi tožnik, zapletel v prepir zaradi neumnosti. Od njih je prejel tudi grožnje po telefonu, ki pa jih policiji ni prijavil, saj nikoli ne bi ničesar prijavil policiji, ki je po njegovem mnenju v Srbiji katastrofalna. Tožnik je še pojasnil, da za mednarodno zaščito zaprosil v Sloveniji šele 4. 2. 2021 kljub temu, da je v Sloveniji že od leta 2019, ker je mislil, da bo lahko po izpustitvi iz pripora tu normalno zaživel, vendar so ga po izpustitvi policisti takoj ponovno prijeli in je sedaj v postopku vračanja.

4. Iz obrazložitve izpodbijane odločbe izhaja, da je toženka ugotovila, da je tožnik v postopku izkazal svojo istovetnost in da ni konkretnih dokazov o tem, da so tožniku grozili, da se je tožnik izognil odgovoru na vprašanje o kriminalcih, ki naj bi mu grozili. Tožnik je v upravnem postopku predložil en dokument in sicer sodbo Višjega sodišča v A., ki ne izkazuje razlogov, zaradi katerih tožnik zaproša za mednarodno zaščito (to je strah zaradi domnevnih groženj). Iz sodbe Višjega sodišča v A. izhaja, da je bil tožnik spoznan za krivega kaznivega dejanja neupravičene proizvodnje in prometa z drogo ter oproščen očitane kaznivega dejanja napada na uradno osebo pri opravljanju uradne dolžnosti in da je bil pri poskusu aretacije lažje poškodovan.

5. Toženka je kot pavšalno ocenila tožnikovo pojasnilo, da je iz Srbije odšel zaradi težav, ki jih je imel in

dogodkov, ko je bil na svobodi in da se predvsem boji za svojo varnost, ker mu je policist neposredno grozil. Toženka je izpostavila, da tožnik razen z enim primerov domnevne interakcije s policistom ter zatrjevanih groženj, ni konkretnije pojasnil niti detajlno opisal policistovih groženj. Pomanjkanje podrobnosti po oceni toženke vnaša dvom v verjetnost povedanega. Toženka je dvomila tudi o trditvah, da so mu v Beogradu grozili neki kriminalci, ker tožnik o tem ni želel pojasniti ničesar bolj konkretnega, navedel ni niti njihovih imen, med osebnim razgovorom pa je tožnik večkrat izjavil, da v Beogradu ni imel nikakršnih težav in da je tam živel povsem normalno. Toženka dvomi tudi o tožnikovi izjavi glede izogibanja prestajanju kazni. V osebnem razgovoru pojasni, da je iz izvorne države odšel zato, ker ni želel na prestajanje zaporne kazni, v izjavi, priloženi policijski depeši pa je navedel, da se ne izogiba zaporni kazni.

6. Toženka je povzela različne informacije o izvorni državi, ki je z Odlokom Vlade Republike Slovenije o določitvi seznama varnih izvornih držav (Ur. I. RS, št 38/19, v nadaljevanju Odlok) z dnem 14. 6. 2019 določena za varno izvorno državo, o čemer je obvestila tožnika, ki na obvestilo ni reagiral.

7. Toženka je na podlagi Poročila EASO¹, dejstva, da je Srbija leta 2006 ratificirala izbirni protokol h Konvenciji Združenih narodov proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali ponižujočim ravnanjem, BCHR², da je s strani Državne skupnosti Srbije in Črne gore leta 2004 ratificirana Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in svoboščin, da je Evropski svet Srbiji podelil status države kandidatke v letu 2012, da je začel veljati septembra 2013 stabilizacijsko-pridružitveni sporazum med Srbijo in EU³, Poročila notranjega ministrstva Združenih držav Amerike⁴, dejstva, da je Srbija pogodbenica vseh mednarodnih protikorupcijskih konvencij, vključno s Konvencijo Združenih narodov, da je bila ustanovljena Služba za boj proti organiziranemu kriminalu, ki deluje v okviru kriminalistične enote policije ugotovila, da je Srbija v boju proti organiziranemu kriminalu dosegla določeno stopnjo pripravljenosti z omejenim napredkom v obdobju poročanja, povezan predvsem s strukturnimi reformami in medagencijskimi odnosi sodelovanja. Ugotovila je, da Srbija krepi tudi sodelovanje z Europolom in na podlagi Direkcija policije⁵, Poročila Ameriškega zunanjega ministrstva zaključila, da nekateri napadi na civilno družbo in druge zlorabe ostajajo nekaznovane, predvsem zato, ker ne pride do njihovih prijav. Na podlagi Poročila, ki ga je pripravila organizacija Preglednost Srbije⁶, Poročila GREVIO⁷, Poročila Združenih narodov⁸ je toženka ugotovila, da je delo uradnikov, še posebej policije, pod konstantnim nadzorom, zaradi preprečitev nepravilnosti in korupcije med policisti. Toženka je ugotovila, da se policiste obravnava in sankcionira, če se odkrije njihovo vpletenost v trgovino z drogami, kar potrjuje ugotovitve, da policisti niso nad zakonom.⁹ Toženka je ugotovila tudi, da korupcija in nekaznovanost policije v Srbiji ostajata težavi, kljub določenemu napredku na področju odgovornosti koruptivnih policistov in da se kakovost policijskih notranjih preiskav nenehno izboljšuje. Čeprav je določeno število kazenskih obtožb, ki so jih vložile žrtve mučenja in zlorabe zoper uradnike, zavrženih, jih vseeno nekaj privede tudi do obsodb. Ministrstvo za notranje zadeve Srbije je tako v prvih devetih mesecih leta 2020 proti šestim policistom zaradi utemeljenega suma, da so storili kaznivo dejanje zlorabe in mučenja, vložilo pet kazenskih ovadb. V istem obdobju je Urad za notranji nadzor ministrstva vložil 115 kazenskih ovadb in tri anekse zoper 127 policistov in civilnih uslužbencev ministrstva. Toženka je na podlagi Varnostnega poročila organizacije OSAC¹⁰ med drugim ugotovila, da se dejavnosti izvrševanja kazenskih postopkov povečujejo, da so med glavnimi izzivi na področju kazenskega pregon pomanjkanje sodobne opreme, tehnologije, organizacije in komunikacije med enotami, birokratski sistemi, dolge ure in nizko plačilo policije. Na podlagi informacij Evropskega centra za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami in Europol-a je toženka ugotovila, da Srbija še naprej deluje na področju nezakonite trgovine z mamili, da je bilo leto 2019 rekordno leto pri zasegu mamil in da balkanske kriminalne mreže stojijo za vsaj 30 odstotkov kokaina uvoženega iz Latinske Amerike v Evropo. Toženka je ugotovila, da je srbska policija pri svojem delu učinkovita¹¹ in zelo aktivna na področju preprečevanja kriminala, še posebej preprečevanja preprodaje drog.

8. Tožnik je imel po oceni toženke možnost uporabe različnih vzvodov, preko katerih bi se lahko pritožil nad policistovim postopanjem, ali pa bi prijavil njegove domnevne grožnje in nasilna dejanja, ki jih je sicer po oceni toženke izredno pavšalno in skopo opisal. Srbija ima po ugotovitvah toženke namreč vzpostavljene mehanizme za nadzor nad delom policistov, zato toženka ni brezdvomno sledila tožnikovim zatrjevanjem, da je policija v Srbiji katastrofa in da mu glede prijave zatrjevanih groženj ne bi nihče pomagal, saj gre za »isti organ«.

9. Toženka je ugotovila, da se tožnikove pavšalne trditve o koruptivnosti oziroma kriminalni vpletenosti policistov, ne ujema povsem s pregledanimi informacijami, iz katerih izhaja, da so številni policisti in inšpektorji, ko je bilo ugotovljeno, da so ti sodelovali s preprodajalci drog oziroma te sami preprodajali, bili dejansko kaznovani z zaporno kaznijo. Da policija kaznuje zlorabe znotraj svoje entitete priča tudi dejstvo, da so bile s pomočjo nadzornega telesa opravljene številne obtožbe zoper pripadnike policije. Toženka je ugotovila, da Srbija stremi k izkoreninjenju skorumpiranosti in morebitnih zlorab policistov, tudi zaradi česar je v tožnikovem primeru (z upoštevanjem vseh dejstev in okoliščin ter odsotnosti dokazov, ki bo pričali o nasprotnem) težko verjeti, da je tožnikova varnost v Srbiji ogrožena zaradi policijskega inšpektorja, ki je sodeloval pri njegovi aretaciji in zaradi njegovega strahu pred njim.

10. Tožnik po oceni toženke ni zaprosil za mednarodno zaščito, kakor hitro je bilo to mogoče, namere za mednarodno zaščito ni podal niti takoj po vstopu v Slovenijo, ampak šele po tem, ko je bil na podlagi mednarodnega pripornega naloga predan v izročitveni postopek. Toženka ni spregledala, da toženec v primeru, da zoper njega ne bi bil razpisan mednarodni priporni nalog, v Sloveniji ne bi zaprosil za mednarodno zaščito. Tožnik ni želel odgovarjati na vprašanja v zvezi z domnevnimi grožnjami s strani kriminalca, ki naj bi jim bil izpostavljen v Beogradu, zato toženka ne more preverjati njegovih navedb ali jih upoštevati v smislu preganjanja.

11. Toženka je še ugotovila, da je iz celotnega prevoda sodbe, ki jo je pridobila sama, razvidnih nekaj vsebinskih dejstev, ki se nanašajo na primer, v katerem je bil tožnik obsojen nekaterih dejanj (omenjeno je prisluškovanje obtoženim, s čimer so potrdili vpletenost tožnika v primer - tega s strani tožnika predloženem prevodu ni bilo) in ugotovitev sodišča, da se tožnik (v sodbi obsojenec) očitno skriva oziroma je na begu, saj se ni prostovoljno javil na prestajanje kazni, poleg tega pa ni bil niti dosegljiv na naslovu stanovanja. Toženka je na podlagi obrazloženega sklepala, da je tožnik vedel, kdaj se mora zglasiti na prestajanje preostanka kazni, saj zapisano nakazuje, da je sodišče pričakovalo, da se bo javil sam. Toženka tožniku zato ni sledila v delu, ko trdi, da ni vedel, kdaj naj bi moral prestati preostanek kazni niti v delu, da ni bil obveščen o nadaljevanju prestajanja kazni. Tožnik je imel uradnega zagovornika, o tem bi se lahko prepričal tudi sam, preden je odšel v Beograd, hkrati pa bi sodišče lahko obvestil o novem naslovu, kjer bo dosegljiv, a tega ni storil. Njegova postopanja so po oceni toženke vsekakor bližje domnevi, da se je tožnik želel izogniti preostanku svoje kazni. Toženka je ocenila, da tožnikova splošna verodostojnost ni podana.

12. Toženka je tožnikovo prošnjo, ki jo utemeljuje s strahom pred grožnjami policijskega inšpektorja¹² in grožnjo kriminalcev¹³, upoštevajoč, da je tožnik tisti, tisti, ki mora sam navesti vsa dejstva in okoliščine, ki utemeljujejo njegov strah tako pred preganjanjem kot pred resno škodo, zavrnila zato, ker tožnikove navedbe, s katerim je tožnik utemeljeval svojo prošnjo za mednarodno zaščito, niso takšne narave, da bi predstavljale utemeljeni razlog za priznanje statusa begunca. Tožnikove navedbe po oceni toženke niso prepričljive, vendar tudi če bi bile, ne nudijo podlage za priznanje statusa begunca. Tožnik namreč ni dokazal vzročne zveze med razlogi in dejanji preganjanja, ki jo zahteva osmi odstavek 27. člena ZMZ-1, saj niti ni zatrjeval, da bi težave, zaradi katerih je zapustil svojo izvorno državo, imel zaradi svoje rase, vere, narodnosti, političnega prepričanja ali pripadnosti posebni družbeni skupini. Tožnik po oceni toženke ne

uveljavlja preganjanje s strani policijskega inšpektorja na podlagi katerega izmed razlogov, ki so določeni v zakonu, zato njegovih navedb ne gre povezati z razlogi, ki so določeni v Ženevski konvenciji oziroma ZMZ-1, na podlagi katerih bi se lahko zaključilo, da izpolnjuje pogoje za priznanje statusa begunca.

13. Toženka je dalje ugotovila, da tožnik ne izpolnjuje niti pogojev za status subsidiarne zaščite, ker ne obstaja utemeljen razlog, da bi bil tožnik ob vrnitvi v izvorno državo soočen z utemeljenim tveganjem, da utrpi resno škodo na podlagi 28. člena ZMZ-1.

14. Toženka je tožnikove navedbe, da mu je policist grozil, »da bo videl, kaj ga še vse čaka« in mu ob tem stisnil roko, z vidika presoje resne škode ocenila kot posplošene in nekonkretizirane. Po oceni toženke ni moč razbrati, kakšne grožnje naj bi to pravzaprav bile, zgodile pa se naj bi le enkrat. V Beogradu, kamor je odšel po dogodku, tožnik ni imel težav in je živel normalno. Tožnikova trditev, da mu je grozil policijski inšpektor po oceni toženke ni zadosten dokaz groženj oziroma preganjanju in dvomi v te navedbe, ker jih ni z ničemer izkazal. Dodaten dvom v tožnikove navedbe po mnenju toženke vzbuja tudi dejstvo, da je tožnik izvorno državo zapustil kljub temu, da je vedel, da ni do konca odslužil dosojene zaporne kazni. Zoper sodbo je vložil pritožbo, ki je bila zavrnjena, vsekoli je imel zagovornika. Tožnik sicer krivdo zanika, a mu je bila v sodnem postopku dokazana. Toženka meni, da tožnikova želja, da ne dokonča prestajanje zaporne kazni, ne sodi v institut mednarodne zaščite, ki ga tožnik pravzaprav želi izkoristiti in se s podajo prošnje izmakniti vrnitvi v izvorno državo, kjer ve, da ga čaka še preostanek zaporne kazni. Izvršitev dosojene kazni v Srbiji po oceni toženke ni posledica kakšnega nezakonitega, arbitrarnega ali kako drugače pogojenega postopka, zato ne more biti razlog za priznanje subsidiarne zaščite. Zatrjevane grožnje po oceni toženke ne dosegajo praga resne škode niti jih ne gre šteti kot preganjanje.

15. Po oceni toženke tožnik ni dokazal, da mu država v konkretnem primeru ne bi mogla nuditi zaščite ali da bi mu zaščito odrekala, če bi se nanjo obrnil. Iz njegovih izjav izhaja ravno nasprotno. Tožnik je imel že od aretacije in prvih zasliševanj dalje pravnega zastopnika in s tem zagotovljeno pravno varstvo v postopku. Če bi dejansko prišlo do groženj policijskega inšpektorja, bi se lahko kadar koli obrnil na svojega odvetnika ali Varuha človekovih pravic Srbije, na Ministrstvo za pravosodje, Protikorupcijsko agencija ali Oddelek za notranji nadzor nad delom policije. Kot izhaja iz predložene sodbe, je bil tožnik oproščen obtožb o napadu na uradno osebo, zaradi protislovnih izjav prič in pomanjkanja dokazov, kar po oceni toženke kaže na to, da sodstvo v Srbiji deluje. Toženka meni, da bi se tožnik lahko v primeru dejanske ogroženosti v izvorni državi, nedvomno obrnil po pomoč k pristojnim organom in agencijam v Srbiji, vendar svojih domnevnih težav s policijskim inšpektorjem ni niti poskušal reševati znotraj izvorne države.

16. Tožnik ne uveljavlja razlogov resne škode, da bi mu v izvorni državi grozila smrtna kazen ali usmrtitev niti zaradi resne in individualne grožnje za življenje ali osebnost civilista zaradi samovoljnega nasilja v situacijah mednarodnega ali notranjega oboroženega spopada.

17. Toženka je na podlagi obrazloženega zaključila, da tožnik ne izpolnjuje pogojev za priznanje statusa begunca niti pogojev za priznanje subsidiarne zaščite, zato je na podlagi tretje alineje prvega odstavka 49. člena ZMZ-1 zavrnila njegovo prošnjo za mednarodno zaščito.

Povzetek tožnikovih navedb

18. Tožnik izpodbija odločbo iz vseh razlogov.

19. V bistvenem navaja, da je imel v matični državi slabe izkušnje s policijo, da so policisti nanj streljali in

ga ranili, kljub temu, da ni imel pri sebi nobenega orožja niti ni bežal. Slednje po tožnikovem mnenju potrjuje sodba srbskega sodišča, iz katere izhaja, da je bil oproščen storitve kaznivega dejanja »napad na uradno osebo pri opravljanju uradne dolžnosti«. V Srbiji je bil pravnomočno obsojen na zaporno kazen kljub izjavam prič in drugih soobdolžencev, da očitnega kaznivega dejanja ni storil, da s sadikami nima ničesar ter da zoper njega niso imeli nobenega materialnega dokaza. Tožnik meni, da se je zato utemeljeno zbal za svojo varnost in življenje, saj so bili organi pregona očitno odločeni, da mora tožnik v zapor, četudi ni storil ničesar. Ne drži zaključek toženke, da se tožnik ni zglasil na prestajanje zaporne kazni zato, ker bi se namerno izogibal organom pregona, temveč zato, ker očitnega mu kaznivega dejanja ni storil in se je bal za svojo varnost. Počutil se je ogroženega tako s strani organov pregona kot tudi s strani lokalnih kriminalcev. Navaja, da se na policijo v zvezi z grožnjami neimenovanih kriminalcev ni obrnil, ker pomoči in podpore z njihove strani ni mogel pričakovati. Zaveda namreč se, kako deluje policija, da je v Srbiji še vedno veliko korupcije in močne povezave med kriminalci in višje rangiranimi policisti. Zato se je bal prijaviti na policijo, saj je vedel, da bodo posamezniki, ki so mu dejansko grozili, o tem pravočasno obveščeni in bi se mu za to maščevali. Njegove navedbe o korupciji v Srbiji potrjuje tudi toženka, ki ugotovi, da so številni policisti in inšpektorji sodelovali s preprodajalci drog oz. so te sami prodajali, potrdi korupcijo in nekaznovanost policije v Srbiji, kljub določenemu napredku na področju odgovornosti koruptivnih policistov in povzame, da je zavrženih večina kazenskih obtožb, ki jih vložijo žrtve mučenja in zlorabe zoper uradnike.

20. Tožnik je še navedel, da razmere v Srbiji in srbskih zaporih nikakor niso takšne, kot to želi prikazati srbsko Ministrstvo za pravosodje. Znano naj bi bilo, da so srbski zapori preobremenjeni, kar izhaja tudi iz zadnjega poročila Sveta Evrope o stanju v zaporih. Preobremenjenost je toliko večja zaradi epidemije, ko je treba zagotoviti dodatne ustrezne zaščitne ukrepe. Obsojencem je še dandanes kršeno dostojanstvo zapornika, nad njimi se izvaja tako psihično kot tudi fizično nasilje, ne zagotavlja se jim potrebne zdravstvene zaščite, kazni se izvršujejo v nasprotju z izrečenim, nadrejeni pa se na kršitve svojih zaposlenih ne ozirajo.

21. Tožnik opozarja na to, da mora v skladu z Ustavo RS, ZMZ-1, Zakonom o tujcih, EKČP in drugimi mednarodnimi dokumenti, država v kateri posameznik zaprosi za mednarodno zaščito, le-tej ugoditi, če ugotovi, da bi bilo osebi zaradi zavrnitve prošnje, nesorazmerno poseženo v pravico iz katerega od členov EKČP glede na uveljavljeno sodno prakso ESČP. Toženka bi po mnenju tožnika zato morala zaradi varstva absolutne pravice iz 3. člena EKČP med drugim ugotavljati in upoštevati, kakšne so razmere v tretji državi (zlasti glede korupcije in stopnje kriminalitete), v katerem zaporu bi tožnik prestajal zaporno kazen in ali je mogoče utemeljeno pričakovati, da bodo razmere v tem zaporu na splošno takšne, da ne obstaja zadosti velika verjetnost, da bi prišlo med prestajanjem kazni do kršitve 3. člena EKČP. Organ ima nedvomno odgovornost, da presodi ali obstaja verjetnost, da bi bila oseba, katere prošnja se obravnava, v matični državi mučena, da bi se z njo nečloveško ali ponižujoče ravnalo oziroma bi se jo na ta način kaznovalo.

22. Tožnik meni, da so zmotni, pavšalni in kontradiktorni zaključki toženke, da zato, ker Srbija stremi k izkoreninjenju skorumpiranosti in morebitnih zlorab policistov, sama težko verjame, da bi bila tožnikova varnost v Srbiji ogrožena, po drugi stranki pa toženka navaja, da korupcija in nekaznovanost policije v Srbiji še dandanes ostajata težavi. Tožnik meni, da izpodbijane odločbe zato ni mogoče preizkusiti in je podana bistvena kršitev pravil upravnega postopka.

23. Tožnik še navaja, da je bil po prihodu v Slovenijo prepričan, da bo lahko zaživel normalno in mirno življenje, da bo lahko v Sloveniji začel delati in si bo tukaj ustvaril tudi družino, da si bo lahko življenje v Sloveniji uredil drugače in ne preko mednarodne zaščite. Šele ko je bil seznanjen z morebitno izročitvijo nazaj v Srbijo, pa se je ponovno pojavil strah in zaskrbljenost za življenje. Zato je takoj po seznanitvi s postopkom izročitve zaprosil za mednarodno pomoč, a ne zato, da bi se želel izogniti prestajanju zaporne

kazni v Srbiji temveč zato, ker se je zbal za svoje življenje. Za pomoč je torej zaprosil praktično takoj.

24. Tožnik navaja, da je toženka zagrešila tudi vrsto bistvenih kršitev postopka, opravila napačno materialno procesno vodstvo, ni sledila načelu materialne resnice, kršila je pravice tožnika do izjave, do enakega varstva pravic, do pravnega varstva, ni opravila vseh dejanj, da bi celovito razjasnila dejansko stanje. Tožnik meni, da je toženka tista, ki bi morala ustrezno postopati, da se ugotovijo vsa pravno relevantna dejstva. Meni, da je toženka popolnoma opustila svoje dolžnosti, morebitne »dejanske praznine« je zapolnila s svojimi interpretacijami, ne da bi tožnika povprašala o spornih vprašanih oziroma ga pozvala k dodatni izjavi o določenih dejstvih. Poudarja, da je tožnika na zaslišanju izrecno vprašala, naj »na kratko« povzame, kaj je razlog za njegovo prošnjo, da je bilo celotno zaslišanje vodeno na način, da tožnik ni mogel celovito navesti vseh dejstev oz. ga toženka ni povprašala o vseh ključnih pravno relevantnih dejstvih. Tožnik meni, da izpodbijane odločbe ni mogoče preizkusiti, je v več delih nelogična, podana je bistvena kršitev postopka, zato je izpodbijana odločba nezakonita in nepravilna ter predlaga njeno razveljavitev ter ugoditev tožnikovi prošnji.

Povzetek navedb toženke

25. Toženka v odgovoru na tožbo vztraja pri izpodbijani odločbi in dodaja, da je iz prevoda sodbe, ki ga je pridobila toženka razvidno, da je do streljanja na tožnika prišlo v situaciji pregona oziroma neupoštevanja navodil policije, ob ustavitvi vozila, v katerem je bil tudi prosilec. Zadevajoč slabih izkušenj s policijo, pa toženka dodaja, da je treba upoštevati tožnikovo kriminalno preteklost, zaradi česar je seveda logično, da meni, da so njegove izkušnje s policijo slabe, vendar bi njegov doprinos k slabim izkušnjam težko spregledali.

26. Toženka navaja, da pri tem ali se nekdo, ki je pravnomočno obsojen na zaporno kazen, zglašuje na prestajanje zaporne kazni ali ne, ne gre za prostovoljno odločitev. Dejstvo je, da je bil tožnik v svoji izvorni državi obsojen na zaporno kazen, ki je bila potrjena tudi po uporabi pravnih sredstev. Vsekakor ni na posamezniku, da se sam odloči ali bo prestajal kazen, ki mu je bila pravnomočno dosojena, ali pa bo namesto tega raje odšel iz države. To, da tožnik zatrjuje, da očitane kaznivega dejanja ni storil, ni stvar toženke in ne postopka za priznanje mednarodne zaščite.

27. Toženka v zvezi z v tožbi zatrjevano prenatrpanostjo v srbskih zaporih in poročilom Sveta Evrope o stanju v zaporih, poudarja, da gre šteti kot tožbeno novoto. Prav tako pa je treba dodati, da stanje v srbskih zaporih ni predmet tožnikovega postopka za priznanje mednarodne zaščite, saj tekom postopka tožnik nikoli ni navajal, da bi svojo prošnjo za priznanje mednarodne zaščite utemeljeval s stanjem v zaporih, kot se tudi o stanju v zaporih nikoli ni izrekel.

28. Toženka tožbene navedbe prereka in meni, da je izpodbijana odločba zakonita in pravno pravilna, zato predlaga, da se tožba zavrne in potrdi izpodbijana odločba.

O I. točki izreka

29. Kot določa 52. člen ZUS-1 lahko v tožbi tožnik navaja nova dejstva in nove dokaze, vendar pa mora obrazložiti, zakaj jih ni navedel že v postopku izdaje upravnega akta. Nova dejstva in novi dokazi se lahko upoštevajo kot tožbeni razlogi le, če so obstajali v času odločanja na prvi stopnji postopka izdaje upravnega akta in če jih stranka upravičeno ni mogla predložiti oziroma navesti v postopku izdaje upravnega akta.

30. Po presoji sodišča obrazložitev tožnika, da trditev o stanju v zaporih v Srbiji ni navedel že v postopku izdaje upravnega akta, ker "je bil problem v Srbiji, dokler so mu vse poslali dokumente, ker gre to v Srbiji počasi, moralo je biti tudi prevedeno v slovenski jezik.", ne predstavlja upravičenih razlogov, da jih ni navedel prej, upoštevajoč predvsem tudi, da gre za navedbe in ne dokaze, na katere bi bilo treba čakati oziroma jih prevajati in na katere bi se tožnik lahko skliceval. Zaradi navedenega sodišče na podlagi 52. člena ZUS-1 ni upoštevalo tožbenih navedb v zvezi s stanjem v zaporih v Republiki Srbiji.

31. Sodišče je v dokaznem postopku izvedlo vse predlagane dokaze in sicer prebralo listine strank, ki so v spisu označene kot priloga od A1 do A6, B1, v soglasju s strankama štelo za prebrane vse listine spisa, ki se nanašajo na upravno zadevo s klasifikacijsko številko 2142-311/2021 in zaslišalo tožnika.

32. Tožba ni utemeljena.

33. Po presoji sodišča je odločitev toženke pravilna in zakonita. Toženka je pravilno ugotovila, da tožnik ne izpolnjuje pogojev za priznanje statusa begunca niti ne pogojev za priznanje subsidiarne oblike zaščite. Svojo odločitev je tudi argumentirano obrazložila, upoštevajoč pri tem vse okoliščine konkretnega primera. Sodišče se zato sklicuje na razloge izpodbijane odločbe (drugi odstavek 71. člena Zakona o upravnem sporu – v nadaljevanju ZUS-1).

34. V zvezi s tožbenimi navedbami, na katere je vezano glede preizkusa dejanskega stanja (prvi odstavek 20. člena ZUS-1), pa dodaja, da je s prošnjo za mednarodno zaščito izražen zahtevek prosilca, o katerem mora organ odločiti, pri čemer izjawa prosilca v prošnji opredeljuje okvir odločanja upravnega organa. Prosilcu se prizna mednarodna zaščita v obliki statusa begunca ali statusa subsidiarne zaščite, če zatrjuje in izkaže, da v njegovem primeru obstojijo zakonsko določeni pogoji za to priznanje (26. - 28. člen ZMZ-1).

35. Status begunca se prizna državljanu tretje države, ki se zaradi utemeljenega strahu pred preganjanjem iz razloga pripadnosti določeni rasi ali etični skupini, določeni veroizpovedi, narodni pripadnosti, pripadnosti posebni družbeni skupini ali političnemu prepričanju, nahaja zunaj države, katere državljan je, in ne more ali zaradi takega strahu noče uživati varstva te države, ali osebi brez državljanstva, ki se nahaja zunaj države, kjer je imela običajno prebivališče, in se zaradi utemeljenega strahu ne more ali noče vrniti v to državo, če ne obstajajo izključitveni razlogi iz 1. odstavka 31. člena ZMZ-1 (drugi odstavek 20. člena ZMZ-1). Status subsidiarne zaščite se prizna državljanu tretje države ali osebi brez državljanstva, ki ne izpolnjuje pogojev za status begunca, če obstaja utemeljen razlog, da bi bil ob vrnitvi v izvorno državo ali državo zadnjega običajnega bivališča, če gre za osebo brez državljanstva, soočen z utemeljenim tveganjem, da utrpri resno škodo, kot jo določa 28. člen ZMZ-1, in če ne obstajajo izključitveni razlogi iz drugega odstavka 31. člena ZMZ-1.

36. Pri ugotavljanju pogojev za mednarodno zaščito pristojni organ upošteva in obravnava vse elemente oziroma dokazna sredstva, naštetá v prvem odstavku 23. člena ZMZ-1. Prosilec mora sam navesti vsa v prejšnji točki naštetá dejstva in okoliščine, ki utemeljujejo obstoj njegovega strahu pred preganjanjem ali resno škodo. Za utemeljitev svojih navedb mora prosilec v prvi vrsti sam predložiti tudi vso dokumentacijo in vse razpoložljive dokaze. Glede na to, da prosilec za svoje izjave običajno ne more predložiti dokazov, zakon za takšen primer predvideva, da mora pristojni organ pri odločitvi o prošnji upoštevati okoliščine, ki jih določa tretji odstavek 21. člena ZMZ-1. Če te niso podane, je mogoče sklepati, da je prosilec lažno predstavil razloge, s katerimi utemeljuje svojo prošnjo za mednarodno zaščito. Vrhovno sodišče je že sprejelo stališče, da sta vsebina in širina upoštevanih okoliščin, ki jih ugotavlja pristojni organ, definirani s prosilčevimi navedbami, saj je obseg presoje vezan na trditveno podlago.¹⁴

37. Kot izhaja tudi iz sklepa Vrhovnega sodišča RS I Up 294/2016 z dne 16. 11. 2016, je namen zaščite v obliki enega od navedenih statusov varstvo osebe pred bodočim preganjanjem ali resno škodo v primeru vrnitve v izvorno državo. V tem okviru je že pretrpljeno preganjanje v smislu 26. in 27. člena člena ZMZ-1 ali že povzročena resna škoda iz 28. člena ZMZ-1, ali pa dejstvo, da je osebi preganjanje ali resna škoda že neposredno grozila, resen znak proslilčevega utemeljenega strahu pred preganjanjem ali utemeljenim tveganjem resne škode, razen če obstajajo utemeljeni razlogi za prepričanje, da se takšno preganjanje ali resna škoda ne bo ponovila ali se grožnje uresničile (drugi odstavek 23. člena ZMZ-1). Tudi Ustavno sodišče je v odločbi U-I-50/08, Up-2177/08 z dne 26. 3. 2009 v zvezi z enako ureditvijo v prej veljavnem ZMZ izpostavilo, da ni namen pridobitve statusa begunca ugotoviti, ali je bi prosilec v preteklosti izpostavljen preganjanju, in da je to lahko le upošteven dokaz, da je strah pred preganjanjem res utemeljen, da pa vsako dejanje ali situacija, za katero se prosilec boji, da ju bo ob vrnitvi v izvorno državo doživel, še ni preganjanje v pomenu Ženevske konvencije.

38. Ob navedenem pa je treba upoštevati, da mora prosilec sam navesti vsa dejstva in okoliščine, ki utemeljujejo njegov strah pred preganjanjem ali resno škodo (prvi odstavek 21. člena ZMZ-1). Če prosilec svoj strah utemeljuje le s preteklimi dogodki, to v povezavi z morebitnim bodočim preganjanjem ali resno škodo zahteva presojo, ali bi se taki dogodki lahko ponovili v primeru njegove vrnitve v izvorno državo. V tem pogledu je zato pomembno, ali je mogoče že minule dogodke povezati z enim od razlogov preganjanja iz 27. člena ZMZ-1 ter z intenzivnostjo in oblikami dejanj preganjanja iz 26. člena, oziroma ko gre za tveganje nastanka resne škode iz druge alineje 28. člena ZMZ-1 s presojo, ali je minula ravnanja subjekta preganjanja mogoče opredeliti kot mučenje ali nečloveško ali poniževalno ravnanje ali kazni prosilca v izvorni državi.

39. Kot je razvidno iz obrazložitve izpodbijane odločbe, je toženka prošnjo za priznanje mednarodne zaščite zavrnila z nosilnima argumentoma in sicer, ker tožnik ni izkazal razloga za preganjanje (status begunca) in ni dokazal resne škode (status subsidiarne zaščite).

40. Za priznanje statusa begunca mora prosilec izkazati, da v njegovem primeru obstoji eden izmed zakonsko določenih razlogov preganjanja iz 27. člena ZMZ-1 in da imajo zatrjevana dejanja preganjanja hkrati lastnosti, kot jih določa 26. člen ZMZ-1. Med razlogi preganjanja in dejanji preganjanja ali odsotnostjo zaščite pred temi dejanji pa mora obstajati vzročna zveza (osmi odstavek 27. člena ZMZ-1). Razloge preganjanja določa ZMZ-1 v 27. členu in sicer: pripadnost določeni rasi ali etnični skupini; pripadnost določeni veroizpovedi; narodna pripadnost, pripadnost posebni družbeni skupini in politično prepričanje. Utemeljeno toženka ugotovi, da tožnik razloga preganjanja, ki bi ga ZMZ-1 določal kot razlog za preganjanje, ki utemeljuje dodelitev statusa begunca, niti ni zatrjeval.

41. Tožnik je, kot trdi v upravnem postopku in potrdi zaslišan na glavni obravnavi, odšel iz Srbije zato, ker se je bal policijskega inšpektorja in neimenovanih kriminalcev. Zaslišan na glavni obravnavi izpove, da je odšel iz Srbije, ker je imel probleme s policijskim uslužbencem B.B. (ki je kriminalist v njegove kraju ...) že več kot 10 let. Da so ga že leta 2011 po hišni preiskavi (zaradi droge) privedli na policijsko postajo v ..., kjer so ga maltretirali on in še tri policijski uslužbenci. Izpove, da mu je takrat grozil s pištolo, da so ga topli in tudi po tem naj bi imel pogosto probleme s tem istim policistom. Tožnik pove, da so leta 2016 B.B. in še nekateri njegovi kolegi, nanj streljali in ga zadeli v spodnji del hrbta na desni strani. V upravnem postopku pojasni, da so ga leta 2016 prijeli zaradi 17 kg droge in napada na uradno osebo, ga aretirali in je bil zato v priporu 11 mesecev. Ko je prišel iz pripora, naj bi imel spet probleme z istim policijskim uslužbencem, ki mu naj bi grozil. Iz navedb tožnika in njegovega zaslišanja izhaja, da je imel zatrjevane težave s policijskim inšpektorjem obakrat po tem, ko so pri tožniku (prvič v hišni preiskavi) in drugič v osebni avtomobilu, v katerem se je tožnik nahajal, zasegli mamila (prvič so našli marihuano, leta 2016 17 kg droge). Med

strankama ni sporno, da je bil tožnik za oba dogodka obsojen. Ni sporno niti, da tožnik kazni za dogodek leta 2016 ni preстал v celoti. Zaslišan na glavni obravnavi pa izpove, da mu B.B., ko je bil v Beogradu, ni več grozil niti z njim ni imel več kontakta.

42. Tožnik ni zatrjeval, da bi mu policist oz. neimenovani kriminalci (o katerih ni želel govoriti), grozili in ga maltretirali zaradi njegove pripadnosti določeni rasi, veroizpovedi, narodni pripadnosti, posebni družbeni skupini ali političnega prepričanja. Kot je mogoče razbrati iz tožnikovih navedb, so se zatrjevane težave s policistom, začele zaradi policijskih postopkov, zaradi katerih je bil kasneje tudi pravnomočno obsojen. Toženka je pravilno presodila tudi, da navedbe o zatrjevanih grožnjah neimenovanih kriminalcev, o katerih tožnik ni želel govoriti, ostajajo na presplošni in nekonkretizirani ravni, zaradi česar njihova presoja v okviru odločanja o prošnji za mednarodno zaščito, ni mogoča. Toženka je utemeljeno poudarila, da je tožnik predložil od listinskih dokazov le sodbo srbskega sodišča, ki groženj policijskega uslužbenca ali neimenovanih kriminalcev, ne potrjuje. Tožnik zaslišan tudi na glavni obravnavi o neimenovanih kriminalcev ni želel govoriti. Glede na to, da tožnik torej niti ne trdi toliko manj dokaže, da bi bile groženj policijskega uslužbenca ali neimenovanih kriminalcev enega od razlogov preganjanja, ki jih ZMZ-1 določa kot razlog, ki utemeljuje ugoditev prošnji za mednarodno zaščito, je odločitev toženke v zvezi s statusom begunca pravilna. Toženka je torej pravilno ugotovila, da tožniku status begunca ne pripada (že) zato, ker razlogov, ki jih zakon določa za razloge preganjanja, ki utemeljujejo dodelitev statusa begunca, tožnik ni niti navedel. Zato se sodišče do drugih tožbenih očitkov v zvezi z zavrnitvijo statusa begunca ne opredeljuje.

43. Sodišče pripominja, da tožnikova zatrjevanja o pravilnosti oziroma pravičnosti pravnomočno končanega kazenskega postopka v Srbiji (da ni kriv, da so vsi rekli, da nima nič z drogo,...) za tožnikov postopek mednarodne zaščite niso upoštevalne. Med strankama ni sporno, da je tožnik pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje in da kazni po pravnomočni obsodbi ni preстал v celoti. Nerelevantne, a tudi neprepričljive so tožnikove navedbe, da ni vedel, kdaj naj bi moral na prestajanje drugega dela kazni, ob sočasnem zatrjevanju, da je odšel iz Srbije tudi zato, ker kazni ne misli prestatati zato, ker ni kriv. Nestrinjanje s pravnomočnostjo obsodbe je mogoče uveljavljati v postopku s pravnimi sredstvi (ni sporno, da je bila tožnikova pritožba zoper obsodilno sodno zavrjnena), ne pa v postopku mednarodne zaščite uveljavljati kot razlog, zakaj se v izvorno državo tožnik ne vrne.

44. Pravilna je tudi odločitev toženke, da tožnik ne izpolnjuje pogojev za status subsidiarne zaščite.

45. Prošilec je upravičen do subsidiarne zaščite¹⁵, če obstajajo utemeljeni razlogi za prepričanje, da bo v primeru vrnitve v izvorno državo izpostavljen utemeljenemu tveganju, da utрпи resno škodo, kot jo določa 28. člen ZMZ-1 in sicer: (1) smrtno kazen ali usmrtitev, (2) mučenje ali nečloveško ali poniževalno ravnanje ali kazen prosilca v izvorni državi in (3) resno in individualno grožnjo za življenje ali osebnost civilista zaradi samovoljnega nasilja v mednarodnih ali notranjih oboroženih spopadih.

46. Pravilna je presoja toženke, da tožnik, kljub temu, da sta okvir in vsebina upoštevanih okoliščin, ki jih ugotavlja upravni organ v postopku presoje prošnje za mednarodno zaščito, definirani z njegovimi navedbami, ni navedel pravno pomembnih dejstev in okoliščin v zvezi z obstojem utemeljenega strahu pred resno škodo. Tudi z vidika pravil dokaznega bremena ESČP v zvezi z 3. členom EKČP, ki po stališču Sodišče Evropske unije (v nadaljevanju SEU) ustreza določilu 15.b člena (Kvalifikacijske) Direktive 2004/83/ES⁷ in zato ustreza tudi drugi alineji 28. člena ZMZ-1, velja, da je v načelu odgovornost tožnika (prosilca), da predloži ustrezne dokaze, da obstaja resno tveganje za kršitev 3. člena EKČP, in šele če so takšni dokazi v postopku predloženi, se dokazno breme prevale na državo, da ovrže vsak dvom glede omenjenega tveganja.¹⁶ Resne škode ne predstavljajo katerekoli posledica vrnitve v izvorno državo, ampak zgolj obstoj utemeljenega

razloga, da bi bil prosilec ob vrnitvi v izvorno državo soočen z utemeljenim tveganjem, da utrpi katero od taksativno naštetih škod.

47. Resno škodo je tožnik utemeljeval z možnostjo, da bo deležen grožnje policijskega uslužbenca in neimenovanimi kriminalci (ki niti niso subjekti preganjanja opredeljeni v 24. členu ZMZ-1). Pravilna je presoja toženke, da tožnikova trditev, da mu v Srbiji grozil policijski uslužbenec z grožnjo, da bo "videl, kaj ga še vse čaka", ne zadošča za dokaz, da je bil sploh deležen kakšnih groženj, oziroma, da mu grozi resna škoda. V smislu resne grožnje so po presoji sodišča pomembne ugotovitve toženke, da je šlo za eno interakcijo s policijskim uslužbencem, da je tožnik zadnji dve leti živel v Beogradu normalno in tam ni imel nobenih težav in da ga, kot izjavi zaslišan, po tem in v Beogradu policijski uslužbenec niti ni več kontaktiral. Trditve tožnika, upošteva tudi, da je tožnik zapustil izvorno državo, preden je do konca prestal zaporno kazen, čeprav je vedel, da je ni do konca prestal, tudi po presoji sodišča, ne dosega standardov resne škode iz 28. člena ZMZ-1.

48. Dodaten argument izpodbijane odločbe, da je Srbija z Odlokom Vlade Republike Slovenije o določitvi seznama varnih izvornih držav (Ur. I. RS, št 38/19, v nadaljevanju Odlok) s 14. 6. 2019 določena za varno izvorno državo (tretji odstavek 61. člena ZMZ-1), pomeni, da toženka ni bila dolžna ugotavljati dejanskega stanja s pridobivanjem dodatnih poročil o izvorni državi, saj je mogoče sklepati, da v tej državi na splošno in redno ni nikakršnega preganjanja, kakor je opredeljeno v 26. členu ZMZ-1, mučenja ali nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja in ogroženosti zaradi vsesplošnega nasilja v razmerah mednarodnega ali notranjega oboroženega spopada (prvi odstavek 61. člena ZMZ-1).¹⁷ Tretja država se lahko za prosilca šteje za varno izvorno državo, če: (i) ima prosilec državljanstvo te države ali je oseba brez državljanstva in je imel v tej državi običajno prebivališče in (ii) prosilec ni izkazal tehtnih razlogov, na podlagi katerih je mogoče ugotoviti, da ta država ob upoštevanju njegovih posebnih okoliščin v smislu izpolnjevanja pogojev za mednarodno zaščito v skladu z ZMZ-1 zanj ni varna izvorna država.

49. Ni sporno (tožnik tega ne prereka), da je toženka tožnika o tem, da je Srbija varna izvorna država, obvestila, ta pa na obvestilo ni reagiral. Glede na to, da tožnik ni izkazal tehtnih razlogov, na podlagi katerih je mogoče ugotoviti, da Srbija zanj ni varna izvorna država, bi lahko toženka že na podlagi določbe drugega odstavka 62. člena ZMZ-1 tožnikovo prošnjo zavrnila kot očitno neutemeljeno.

50. Tožbene navedbe v zvezi s pravičnostjo obsodbe in tožnikov subjektivni občutek, da ni kriv, glede na obrazloženo, za postopek mednarodne zaščite, niso relevantne. Sodišče zgolj dodaja, da ni prepričljiva tožbena navedba, da se je tožnik utemeljeno zbal za svojo varnost in življenje, ker naj bi bili organi pregona očitno odločeni, da mora v zapor, četudi ni storil ničesar. Ni sporno namreč, da je obsodba pravnomočna, da je po 11 mesecih prestane kazni tožnik kljub temu, da je vedel, da ni prestal vse kazni, odšel živeti v Beograd, kjer je živel približno 2 leti in ni imel težav. Neutemeljene so tudi tožnikove navedbe, zakaj se ni zglasil na prestajanje zaporne kazni (ali zato, kot trdi sam, ker očitnega mu kaznivega dejanja ni storil in se je bal za svojo varnost, ali ker se namerno izogiba organom pregona, kot trdi toženka). Toženka utemeljeno namreč opozori, da mednarodna zaščita ni namenjena izogibanju pravnomočno izrečenih kazni, ampak zaščiti oseb, ki so preganjene ali bi utrpeli resno škodo, ki jo opredeli ZMZ-1.

51. Toženka je svojo odločitev sprejela na podlagi tožnikovih trditev, izvedenih dokazov in informacij o izvorni državi. Zaključek, da tožnikova varnost ob vrnitvi v Srbijo ni ogrožena, je jasno utemeljila z več argumenti in sicer: (i) ker so bile tožnikove navedbe presplošne in konkretizirane, (ii) ker je bila s policistom, ki mu naj bi grozil, interakciji le enkrat, (iii) ker o kriminalcih, ki mu naj bi grozili ni želel govoriti, (iv) ker v Beogradu, ko je živel 2 leti, ni imel težav, (v) ker je bil v zvezi z napadom na uradno osebo oproščen, s čimer

je ovrženo zatrjevanje, da sodni sistem ne deluje. Pri svoji odločitvi je upoštevala tudi informacije o izvorni državi. Ugotovitev toženke, da Srbija stremi k izkoreninjenju skorumpiranosti in morebitnih zlorab policistov, je bil torej (le) eden od argumentov in ne edini. Toženka je na podlagi številnih virov ugotovila, da korupcija in nekaznovanost policije v Srbiji še dandanes ostajata težavi, vendar je ugotovila tudi, da je napredek dosežen, da so tudi policisti obravnavani v primeru storitve kaznivih dejanj in da sodni sistem v Srbiji deluje.

52. Nerelevantno je tožnikovo prepričanje, da bo po prihodu v Slovenijo lahko zaživel normalno in mirno življenje, da bo lahko začel delati, da si bo tukaj ustvaril družino, da si bo lahko življenje uredil drugače in ne preko mednarodne zaščite, ob tožnikovem vedenju, da sam pravnomočno dosojene kazni zapore (še) ni prestal do konca. Tožbena trditev, da je bi prepričan o mirnem in normalnem življenju v Sloveniji najmanj ovrže dejstvo, da je tudi v Sloveniji po lastni izjavi v kazenskem postopku zaradi prebežnikov in orožja ter 2 gramov kokaina.

53. Sodišče sicer sprejema trditev, da se je tožniku pojavil strah in zaskrbljenost za življenje šele, ko je bil seznanjen z morebitno izročitvijo nazaj v Srbijo in je zato takoj po seznanitvi s postopkom izročitve zaprosil za mednarodno pomoč. Vendar pa tako občutenje tožnika ne utemeljuje prošnje za mednarodno zaščito. Pravilno je namreč toženka opozorila, da mednarodna zaščita ni namenjena temu, da se prosilci izognejo pravnomočno dosojeni zaporni kazni.

54. Iz zapisnika o osebem razgovoru je razvidno, da je bil tožnik na koncu vprašan, če želi še kaj dodati in je odgovoril, da ne. Neutemeljen je zato tožbeni očitke, da tožnik v upravnem postopku ni mogel celovito navesti vseh dejstev oz. ga toženka naj ne bi povprašala o vseh ključnih pravno relevantnih dejstvih. Tožnik je bil zaslišan tudi na glavni obravnavi in ni navedel v bistvenem nič drugače ali novega ali "več", kar ne bi (uspel oziroma mogel) izpovedal na osebem razgovoru.

55. Pavšalni in nekonkretizirani so tožbeni očitki o bistvenih kršitvah postopka, napačnim materialno procesnim vodstvom, kršitvah načela materialne resnice, kršitvi pravice tožnika do izjave, do enakega varstva pravic, do pravnega varstva, očitke, da toženka ni opravila vseh dejanj, da bi celovito razjasnila dejansko stanje. Konkretnih očitkov, ki bi dokazovale zatrjevane kršitve, tožnik ne navede, zato zgolj abstraktno zatrjevanje kršitev ne zadošča za vsebinsko presojo njihove utemeljenosti.

56. Glede na to, da tožniku v izvorni državi, ki je varna država, ne grozi preganjanje ali resna škoda, zaradi česar bi bil upravičen do mednarodne zaščite, je odpadla potreba po presoji morebitnih izključitvenih razlogov iz 31. člena ZMZ-1.

57. Iz zgoraj navedenih razlogov je odločitev toženke pravilna in zakonita. Zato je sodišče tožbo zavrnilo na podlagi prvega odstavka 63. člena ZUS-1.

O II. točki izreka

58. Sodišče na podlagi četrtega odstavka 25. člena ZUS-1, ki določa, da trpi vsaka stranka svoje stroške postopka, če sodišče tožbo zavrne ali zavrže ali se postopek ustavi, tožniku ni priznalo stroškov postopka.

-----
¹ EASO: Country of Origin Information Report, Republic of Serbia, Country Focus, november 2016, dostopno prek: https://coi.easo.europa.eu/administration/easo/PLib/EASOCOI_Serbia_Nov2016.pdf (v

nadaljevanju: EASO Srbija)

² The Belgrade Centre for Human Rights: človekove pravice v Srbiji 2018, leto 2019, dostopno prek: <http://www.bqcentar.org.rs/bqcentar/enq-lat/wp-content/uploads/2014/01/Human-Rights-in-Serbia-2018.pdf>

³ Evropska komisija: poročilo za leto 2019 - Srbija, maj 2019, dostopno prek: <https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/20190529-serbia-report.pdf>

⁴ USDOS: poročilo o človekovih pravicah za leto 2019 - Srbija, marec 2020, dostopno prek: <https://www.state.gov/reports/2019-country-reports-on-human-rights-practices/serbia/>

⁵ Republika Srbija, Ministrstvo za notranje zadeve: Direkcija policije, nedatirano, dostopno prek <http://www.mup.gov.rs/wps/portal/sr/direkcija-policije/ut/p/z1/04Si9CPykssy0xPLIVInlVlz0vVIaFllo8zS19zQzdDyv8LTzd3QwczQwMPQO8zQwNnAz0w8EKDHAARwP9KL6o1CViiJu5Ghk4Bppbuni7WhhbeBhAFcXlri4KD4oOF7ZJ7EkT78qN8lqy8RREQDwqKVJ/?1dmv&urile=wcm%3apath%3a%2Fpubliclatin%2FPocetna%2FDirekcija%2FNadleznost%2Bi%2Borganizacija%2F>

⁶ Preglednost Srbije, Center za raziskovalno novinarstvo: Sistemska korupcija sodstva, tožilstva in policije, junij 2018, dostopno prek: <https://www.opensocietvfoundations.org/uploads/23713906-635a-429d-9107-4a9b05023378/when-law-doesn-t-rule-20181009.pdf>

⁷ GREVIO:poročilo - Srbija, januar 2020, dostopno prek: <https://www.ecoi.net/en/file/local/2024052/GREVIO-report-on-i-Serbia.pdf.pdf>

⁸ Združeni narodi: poročilo o implementaciji Konvencije proti mučenju ZN - Srbija, april 2019, dostopno prek: <https://www.ecoi.net/en/file/local/2018387/G1929955.pdf>

⁹ Danas. Aretirali policista, marihuano zasegli, julij 2019, dostopno prek: <https://www.danas.rs/drustvo/presevo-uhapsen-policiaic-zapleniena-marihuana/>. Kurir.rs: Prodaja heroina: Policijski preprodajalci mamil obsojeni na 15 let zapora, 18. 5. 2017, dostopno prek: <https://www.kurir.rs/crna-hronika/2836953/prodavali-heroin-policiaici-dileri-droge-osudeni-na-15-godina-zatvora>, Mondo.rs: "Zmanjšan kriminal, rekordni zaseg mamil za 7,2 tone", 27. 12. 2019, dostopno prek: <https://mondo.rs/Info/Drustvo/a1264342/Stefanovic-o-raduooolioie-2019.html>. Dnevnik - V Srbiji množične aretacije osumljencev za organizirani kriminal in korupcijo; 20. 11. 2017; dostopno prek: <https://www.dnevnik.si/1042791948>

¹⁰ OSAC. Serbia 2020 Crime & Safety Report, maj 2020, dostopno prek: <https://www.osac.gov/Content/Report/b01832c2-4537-4571-b5bb-18b0b3092164>

¹¹ Statistični urad Republike Srbije: Odrasli storilci kaznivih dejanj, 2019, 23. 7. 2020, dostopno prek: <https://www.stat.gov.rs/en-us/vesti/20200723-punoletni-ucinioci-krivicnih-dela-2019/?s=1402>

¹² Tožnik svojo prošnjo za mednarodno zaščito utemeljuje s strahom pred grožnjami policijskega inšpektorja, ki ga je nazadnje aretiral in ga je tudi pred tem že obravnaval. Ob njunem prvem srečanju naj bi ga v pridržanju pretepel, po zadnji izpustitvi iz zapora pa naj bi mu ob srečanju v diskoteki tudi neposredno grozil.

¹³ Tožnik navaja tudi grožnje kriminalcev, s katerimi se je »skregal zaradi nekih neumnosti«, vendar o tem ni želel povedati nič več, predvsem pa nič konkretnega.

¹⁴ Tako Vrhovno sodišče v I Up 41/2016 z 2. 3. 2016 in I Up 322/2016 z 22. 2. 2017.

¹⁵ ZMZ-1 v tretjem odstavku 20. člena določa, da se status subsidiarne zaščite prizna državljanu tretje države ali osebi brez državljanstva, ki ne izpolnjuje pogojev za status begunca, če obstaja utemeljen razlog, da bi bil ob vrnitvi v izvorno državo ali državo zadnjega običajnega bivališča, če gre za osebo brez državljanstva, soočen z utemeljenim tveganjem, da utрпи resno škodo, kot jo določa 28. člen tega zakona, in če ne obstajajo izključitveni razlogi iz drugega odstavka 31. člena tega zakona.

¹⁶ Tako Upravno sodišče RS, v sodbi I U 1256/2020 z dne 16. 9. 2020.

¹⁷ Tudi iz odločbe Ustavnega sodišča v zadevi 292/09, Up-1427/09 z dne 8. 1. 2010 je razvidno, da je obseg ugotavljanja teh dejstev in informacij je v prvi vrsti odvisen od navedb in izjav prosilca glede subjektivne

ogroženosti (18. točka obrazložitve).

Datum zadnje spremembe: 03.06.2022